

RUMPALI GLOBAALINA MUSIIKKISEIKKAILIJANA

Pekka Raittinen

Lyömäsoittaja Samuli Kosminen tekee uraa ulkomail-
la, ilman että siitä mediassa erikseen rummutettaisiin.
Aki Sirkesalon Lemmen Jättiläisissä matkansa aloitta-
nut Star Wars -fani seikkailee nykyään maailmanlaa-
juisesti Kimmo Pohjosen sekä islantilaisen Múm-yhty-
een kanssa.

Globaali musiikkiseikkailija Samuli Kosminen on hillitön Tähtien sota -fani.

"Olen hyvin tietoinen siitä, että minulla on ollut valtavasti onnea matkassa", toteaa rumpali-lyömäsoittaja **Samuli Kosminen**. "Olen saanut tehdä niitä asioita, joita olen halunnut."

Kosminen ammattilaisen ura aukeni niin sanotun Suomi-soulin avainkokoontamissa kymmenisen vuotta sitten perkussionistina ja rumpalina. Sittemmin Kosminen on laajentanut skaalaansa sämpläamiseen ja kannettavalla tietokoneella musisointiin. Tällä hetkellä hän rikkoo musiikillisia raja-aitoja **Kimmo Pohjosen** kanssa **Kluster**-duon sämpläävänä osapuolena sekä elektronista ja akustista ilmaisu yhdistävän **Múm**-yhtyeen riveissä.

Pohjosen ja Múmin kanssa Kosminen tekee keikkaa käytännössä globaalissa mittakaavassa. Kluster-duolla on myös yhteistyötä korkean profiilin ulkomaisten muusikoiden kanssa: amerikkalaisen **Kronos Quartet** -jousikvartetin sekä **King Crimson**issa soittaneiden perkussionisti **Pat Mastelotton** ja kitaristi **Trey Gunnin**.

"Tämä voi kuulostaa naiivilta, mutta minun on kaikesta huolimatta vieläkin vaikea ajatella musiikkia ja musiikin

tekemistä puhtaasti ammattina", pohdiskelee *Tähtien sota* -elokuvien jediritarin Obi-Wan Kenobin tyyliin parroitunut Kosminen.

Urbani rohdot

Karkkilassa kasvanut Samuli Kosminen on kertonut ensimmäisen musiikillisen innostuksensa syntyneen Kake Singersin huumoripitoisen Kakerock-kappaleen myötä. Lähisuvussa ei ole muusikoita, joten muusikoksi lähteminen

loiseen Oulunkylän Pop/Jazz Opistoon, jonne pääsin sisään niukin naukin."

Karkkilassa piirit olivat pieniä, eikä soittokavereita ollut. Kosminen ei ollutkaan vielä päässyt kokeilemaan bändisoittoa. Muutto Helsinkiin ja opiskelun aloittaminen vuonna 1993 avasi uudet kuviot.

"Ensimmäinen varsinainen bändi jossa soitin, oli Ogelissa rakentunut diskoo, soulia ja funkia soittanut **Urban Herbs** 90-luvun alussa. Siinä vaikuttivat muun muassa nykyään

tekemiseen.

"Lopulta kävi hieman nolosti, sillä sain potkut Ogelista parin vuoden jälkeen. Kyse oli motivaation puuttumisesta ja poissaoloista. Nuorena arvosti keikkailun korkeammalle kuin opiskelun."

Suomi-soulin kulta-aika

Kosminen soitti 1990-luvun puolivälin ja loppupuolen **Aki Sirkesalon** bändissä perkussioita sekä **Sami Saaren** isossa Cosmosonic-kokoontamossa rumpuja. Tämän kauden hän muistaa Suomi-soulin kulta-aikana. Isojen kaulusten ja aurinkolasien maailmaan sekä lyömäsoittajaksi Kosminen joutui puolivahingossa.

"Urban Herbs oli Sirkesalon ensimmäisen soolokeikan lämmittelijänä Vanhalla ylioppilastalolla 1995. Aki pyysi minua ja Mambaa mukaan lavalle soittamaan perkussioita. Itselläni ei ollut minkäänlaista kokemusta siitä, mutta nuoruuden intoa riitti. Juoksin yleisön joukossa lehmänkello kädessä."

Heti seuraavana päivänä Sirkesalo soitti Kosmiselle ja pyysi keikalle lyömäsoittajaksi Musiikki & Media -tapahtumaan Turkuun.

"Aki kysyi puhelimesta: 'Soitat sä ihan oikeasti lyömäsoitti-

Sirkesalo kysyi minulta: "Soitat sä oikeasti perkussioita?"

oli aivan oma valinta.

"Olen joskus kokenut olevani suvun 'musta lammas', mutta on oman pään pitämisestä ollut myös etua."

13-vuotiaana Kosminen alkoi soittaa rumpusetä ja opiskella musiikkia Karkkilan musiikkiopistossa **Seppo Myllymäen** johdolla.

"Peruskoulun jälkeen olin vuoden työttömänä ja hantti-hommissa ja harjoittelin kotona rumpujen soittoa. Seppo kannusti minua hakemaan sil-

Phil Harmonicissa laulava **Anssi Känsälä** sekä näihin päiviin asti yhteistyökumppaninani ja musiikillisena sielunveljenäni säilynyt lyömäsoittaja **Abdissa Mamba Assefa**."

Musiikillisesti Kosminen suurimmat vaikutteet tulivat tuolloin juuri mustan rytmimusiikin alueelta. Hän myöntää tämän lievän lappusilmäisyytensä takia joutuneensa törmäyskurssille Oulunkylässä, jossa haluttiin tarjota eväitä myös toisenlaiseen musiikin

mia? Vastasin "totta kai!" Soiton jälkeen kilautin Turun Soitin Laineeseen ja kysyin halvinta ja yksinkertaisinta lyömäsoitinsettiä. Keikan soundcheckiin sitten ilmestyin kamat kaupan paketeissa – ja vielä vähän myöhässäkin."

"Hauska anekdootti on se, että keikalla oli yleisön joukossa Ogelin rehtori **Klaus Järvinen**, joka oli pitänyt minulle isällisiä puhutteluja opintojen laiminlyönnistä. Minut lavalla nähtyään Klasu innostui kovasti ja tuli halaamaan keikan jälkeen."

Sirkesalon ura oli tuolloin voimakkaassa nosteessa, ja keikkaa riitti: "Opin lyömäsoittajaksi käytännön keikkatyössä. Jossain vaiheessa huomasin, että en enää muuta ehtinyt tehdä, ja laskut tulivat maksetuiksi. Akin ja Samin bändeistä muodostui päätyöni, ja lisäksi minua pyydettiin jonkin verran myös studiosessioihin."

"Kaiken kaikkiaan se oli tärkeä kausi, johon liittyy nostalgisia muistoja. Tulin Sirkesalon bändiin aika pystymetsästä, koska olin soittanut sitä ennen ehkä kolme keikkaa yleisön edessä."

Postmoderni haitariduo

1990-luvun lopulla Kosminen siirtyi musiikillisesta maailmasta toiseen, kun hän ja Mamba Assefa aloittivat yhteistyön hanuristi Kimmo Pohjosen kanssa.

"Olimme Kimmon kanssa samalla keikalla RinneRadion vierailijoina. Ajatus yhteistyöstä jäi kytemään, ja ensimmäisenä toteutui 1998 Savoy-teatterissa esitetty Pohjosen *Broken Windows* -produktio."

Ajatus ja konsepti haitarin ja sämpeljen yhdistämisestä Kluster-duoksi syntyi vuonna 2000 Pohjosen Kalmukisinfonian harjoituksissa.

"Hioimme ja sovitimme **Tapiola Sinfoniettan** kanssa esitettävää teosta kolmistaan Itä-Helsingissä meren rannalla sijaitsevassa vanhassa puutalossa. Yhtenä päivänä Mamba oli myöhässä. Aloimme improvisoida niin, että minä soitin Kimmon haitarilla soittamista klusterisoinnuista sämpläimiäni ääniä sähköisillä padeilla."

DANIEL COSTON

Studio on studio Reykjavikissäkin.

"Se oli meille molemmille mieleton ahaa-elämys, joka johti Klusterin perustamiseen. Alusta asti Klusterin konsepti oli sellainen, että soitan ainoastaan Kimmon haitarista ja äänestä tehtyjä sämpeljä. Kimmolla oli pitkään ollut ajatus haitariduosta, ja tavallaan se on Klusterissa toteutunut – vaikka vähän toisenlaisessa

TU-duon ja Klusterin yhdistämisestä syntyi Crimsonin konsertoidessa Helsingissä pari vuotta myöhemmin. Nyt näyttää siltä, että livelevynkin julkaissut KTU-kokoonpano olisi oikea bändi. Tässä projektissa musiikki on vapaamuotoisempaa, ja improvisaatiolle on jätetty tilaa."

muun muassa islantilaiseen kokeelliseen musiikkiin Kitchen Motors -kollektiiviin ja **Kristin Björkiin**, yhteen sen pyörittäjästä."

Viisi vuotta sitten Kosminen ja Björk toivat Helsinkiin useita islantilaisia artisteja pienimuotoiselle festivaalille. Mukana oli myös Múm.

"Kristin usutti minut improvisoimaan Múmin kanssa. Se oli kova paikka, sillä olin yhtyeen ensimmäisen *Yesterday Was Dramatic – Today Is Ok* -levyn valtava fani. Pidän sitä yhtenä elektronista ja akustista yhdistävän musiikin kulmakivistä. Järjestimme vastaavan tapahtuman myös seuraavana vuonna, ja silloin syntyi ajatus että menisin soittamaan Múmiin."

Lopulta Kosminen päätyi rumpaliksi yhtyeen toiselle, *Finally We Are No One* -levylle ja myös säveltäjäksi yhdelle kappaleelle seuraavalle *Summer Make Good* -albumille. Uutta levyä valmistellaan parhaillaan.

"Múmissa olen omaksunut uudenlaisen rumpujensoittotyylin, ja minulla on sitä varten erikoissetitkin. Pyrin soittosani sulautumaan osaksi muun yhtyeen luomaa akustisen ja elektronisen äänimassan kudosta ja ohjelmoituja biittejä."

"Kronos Quartetille säveltäminen veti nöyräksi, ja rima oli korkealla."

muodossa."

Viime vuosina Klusterin musiikilliseen palettiin ovat tulleet mukaan korkean profiilin ulkomaalaiset yhteistyökumppanit.

"Sävelsimme Kimmon kanssa Kronos Quartetin kanssa esitettäväksi *Uniko*-teoksen, jota on esitetty Helsingin juhla- viikoilla, Moskovassa ja Norjassa. Kronokselle säveltäminen veti nöyräksi, ja rima oli korkealla."

"Kimmo tapasi King Crimsonin tyypit soittaessaan soolona South by Southwest -tapahtumassa Austinissa Teksasissa 1999. Ajatus Patin ja Treyn

Kokeellista islantilaista

Sattuman soittoa oli mukana siinäkin tavassa, jolla Samuli Kosminen päätyi rumpaliksi islantilaiseen Múm-yhtyeeseen.

"Noloa myöntää, mutta olin 17-vuotiaana kilpailijana Kari Salmelaisen vetämässä parinmuodostusohjelmassa, jonka oli tarkoitus olla junioriversio Napakypistä. Voitin visailun, ja valitsin matkakohteeksi Islannin."

"Olin jo edellisessä kesänä tutustunut Roskildessa reykjavikilaiseen kitaristiin **Kristján Eldjárniin**, joka tunsipaikalliset kuviot. Hän tutustutti minut

Keikkaillen maailmalla

Kosminen keikkailee sekä Pohjonon/Kosminen -projektien että tietenkin Mumin kanssa pääasiassa Suomen ulkopuolella.

"Mumin kanssa teimme 2003 maailmankiertueen, joka käsitti Euroopan, USA:n, Kanadan sekä Japanin, ja seuraavana vuonna teimme vastaavaan turneen, joka käsitti vielä Australiankin. Kesällä 2005 oli toistaiseksi kattavin maailmankiertue, ja syksyllä pääsimme käymään myös Taiwanissa, joka oli erittäin kiinnostava paikka."

Kluster taas tekee töitä lyhyemmissä jaksoissa pitkin vuotta, heittäen jopa irtokeikkoja ulkomailla. Pääasiallinen toiminta-alue on Eurooppa.

"Voimme esiintyä rockin, maailmanmusiikin, jazzin, klassisen, kokeellisen tai elektronisen musiikin tapahtumissa. Harvoin olemme tunteneet olevamme väärässä paikassa, ja palaute on ollut positiivista."

"Myös KTU-projektin kanssa on jo ehditty tehdä pari lyhyempää kiertuetta Euroopassa ja Japanissa."

Tammikuussa Kluster tekee showcase-keikan Suomen isännöimissä Midemin musiikimessujen avajaisissa. Mitä Kosminen ajatteli etukäteen tästä keikasta? Tarvitseeko mainetta niittänyt duo enää sellaisia?

"Käsittäakseni musiikki, jota Midemissä esitellään, on pääasiassa vähän kaupallisempaa. Moni ei siis varmaan ole kuullut meitä, ja odotan mielenkiinnolla miten ihmiset suhtautuvat."

Juurevaa konemusiikkia

Ainakin ulkopuolisesta tuntuisi siltä, että Samuli Kosminen on uransa aikana siirtynyt mustan rytmimusiikin juurevista tunnelmista kokeelliseman musiikin vasempaan laitaan. Tämä johtuu varmasti siitä, että muusikot profiloituvat yleisön silmissä usein kulloisenkin projektinsa kautta. Kosminen kertoo, että elektroninen ja kokeellinen elementti oli mukana jo aiemmin käynnistetyissä **Pöly** ja **Fat Beat Sound System** -projekteissa.

"Tavallaan elektroninen elementti on ollut mukana musiikkindigailussani alusta asti, koska nuorena innostuin hip

KIVIMO TAHTINEN

Vastikään isäksi tullut Samuli Kosminen harrastaa pulloruokintaa.

hopista. Rumpujen soittamiseni pohja on siinä, kun soitin sämplättyjä biittejä rap-levyjen mukana."

Konemaailmaa ja sekvensseireitä Kosminen kertoo harrastaneensa jo Sirkesalon ja Saaren aikoihin. Kannettava tietokone sekä sen mukana kulkevat ohjelmat ja instrumentit ovat mullistaneet oman musiikin tekemisen ja säveltämisen muun muassa tulevaa soololevyä varten.

"Jos minulle tulee idea vaikka kadulla kävellessäni, voin pysähtyä seuraavaan kahvilaan ja saada sen nopeasti ylös. Minulla ei ole teoreettista pohjaa esimerkiksi harmonias- ta, ja aikaisemmin tällaiset hetken ideat usein katosivat."

Soololevyn ohella tuleviin koitoksiin kuuluu mielenkiintoinen projekti **Jukka Perkon** kanssa ensi kesänä Viapori Jazzissa.

"Konsertin teemana ovat vanhat 1920–1960-luvuilta peräisin olevat työ- ja maatalouskoneet, joiden käyntiäänistä tamperelainen **Pekka Nurmi** on koonnut levyn. Tarkoitus on teoksessa yhdistellä koneiden äänien sämplejä oikeiden koneiden ääniin ja tutkia myös Perkon saksofonia muutenkin kuin melodisena elementtinä."

"Projekti on minulle henkilökohtaisesti rakas, koska aiomme koneinsinööri-faijani kanssa rakentaa teosta varten todennäköisesti kaikkien aikojen rumimman ja kömpelöimmän mekaanisen rumpukoneen. Kyseessä on siis konemusiikki juurevimmillaan!"